

Euroopan unionin
osarahoittama

Leader yritystuet rahoituskaudella 2023-2027

LEADER

Varsinais-Suomi

LEADER

Ravakka

Rauma

Pyhäranta

Laitila

LEADER

Jokivarsikumppanit

Oripää

Loimaa

Uusikaupunki

Pöytyä

LEADER

Varsin Hyvä

Mynämäki

Vehmaa

Nousiainen

Rusko

Aura

Koski TL

Somero

Taivassalo

Masku

Lieto

Marttila

Kustavi

Raisio

Paimio

Karkkila

Naantali

Turku

Kaarina

Salo

Vihti

Sauvo

Lohja

Parainen

Kemiönsaari

LEADER

Ykkösakseli

LEADER

I samma båt
samassa veneessä

Valintakriteerit ja hakujaksot

- Leader-ryhmillä omat paikalliset kehittämissstrategiat, valintakriteerit ja hakujaksot
→ Tarkista ryhmän nettisivuilta
- Leader-ryhmän hallitus valitsee rahoitettavat hankkeet, Ely-keskus tekee laillisuustarkastuksen ja lopullisen päätöksen

Tuen edellytykset

- Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että tuki on kohteena olevan toiminnan kannalta tarpeellinen ja tuen määrä **tarkoituksenmukaisessa suhteessa** suunnitellun toiminnan laajuuteen. Tätä tulee soveltaa vakioiduissa kertakorvauksissa.
- Investoinnin kustannukset ovat kohtuulliset sekä suhteessa tavoiteltuun liikevaihtoon ja yritystoiminnan laajuuteen.
- Investointituessa on ensisijaisesti arvioitava investointikustannusten suhdetta tavoitellun liiketoiminnan laajuuteen -> kannattavuuden edellytys.

Kilpailutilanteen huomioiminen

- Tuen myöntämisen ei arvioida aiheuttavan muita kuin vähäisiä kilpailua ja markkinoiden toimintaa vääristäviä vaikutuksia
  - jos yritys toimii ainoastaan paikallisesti, toiminta-alueellaan
- Tukea voidaan myöntää paikallisilla markkinoilla toimiville yrityksille, jos yritys tuotteillaan tai palveluillaan korvaa alueen ulkopuolelta hankittavia tuotteita tai palveluita.

Miten arvioidaan?

- Miten kaukaa kyseinen tuote tai palvelu tavanomaisesti hankitaan?
- Miten usein palvelua käytetään; päivittäin, pari-kolme kertaa viikossa, viikoittain, harvemmin, kerran vuodessa?
- Miltä säteeltä löytyy riittävä asiakaskunta/kysyntä? Onko tuon säteen etäisyydellä vastaava palvelu saatavissa?
- Jos palvelu on saatavissa kohtuullisella etäisyydellä, vääristetään kilpailutilannetta tukemalla vastaavaa yritystoimintaa.

Leader-tukimuodot mikroyrityksille (alle 5 htv)

Investointituet	Tuki-%
Investointituki kaupungin kehysalue ja kaupungin läheinen maaseutu	20
Investointituki ydinmaaseutu	25
Investointituki harvaan asutuu maaseutu	30
Investointituki alue ilman kiinteää tieyhteyttä	40 (saariston mikroyritykset)
Tuki energiainvestoinneille ydinmaaseudulle ja harvaan asutulle maaseudulle	30
Käynnistystuet	Vakioitu kertakorvaus €
1) uuden yritystoiminnan kokeiluun	2500
2) yritystoiminnan käynnistämiseen omistajanvaihdoksen avulla	2500/5000
3) osa-aikaisen yritystoiminnan käynnistämiseen	5000
4) päätoimisen yritystoiminnan käynnistämiseen	7500
5) maatalousalan kokeiluun	2500/5000/7500
Kehittämistuet	Tuotosperusteinen kertakorvaus € (perustuu suunnitelmaan)
1) yritystoiminnan suunnitteluvaiheen tukea	1000
2) yritystoiminnan kehittämistoimenpiteen valmisteluvaiheen tukea	2000
5 3) vakiintuneen yritystoiminnan tukea	3000

Uuden yritystoiminnan kokeilu

KÄYNNISTYSTUKI

- Hakijalla ei y-tunnusta, ei yrittäjäkokemusta, ei harjoita taloudellista toimintaa
- 2500€ (vakioitu kertakorvaus)
- Toteutusaika maks. 4kk
- Esim. kevytyrittäjä, työtön, palkansaaja, opiskelija, nuoret
- Toimitilojen ja laitteiden vuokriin, aineisiin ja tarvikkeisiin, käyttömaksuihin, matkoihin sekä koulutukseen, valmennukseen, asiantuntijaosaamiseen ja tiedon hankkimiseen ostettavina palveluina
- Vaikuttaa henkilökohtaisiin tukiin

Yritystoiminnan suunnittelutuki

KEHITTÄMISTUKI

- Hakijalla ei Y-tunnusta
- Tuki ensisijaisesti tuen hakemisen valmisteluun
- Uuden yritystoiminnan aloittamisen suunnitteluun tarvittavien ostopalveluihin (ulkopuolisen asiantuntijan avulla tapahtuvaa yritystoiminnan edellytysten selvittämistä ja liikeidean kehittämistä)
- 1000€ (vakioitu kertakorvaus)

Osa-aikaisen yritystoiminnan käynnistäminen

KÄYNNISTYSTUKI

- Yritystoiminta (10-35h/vk), johon ei ole palkattua työvoimaa
- osavuotinen maks. 6kk/vuosi)
- Miten erotetaan harrastusluonteinen toiminta?
  - yrityksellä on Y-tunnus
  - yrittäjällä on YEL-vakuutus
  - yritystoiminnalla on olennaista merkitystä yrittäjän toimeentuloon
  - alle 10 h/vk on harrastustoimintaa, jota ei tueta
- 5000€ (vakioitu kertakorvaus)
- Tukea haettaessa y-tunnus oltava
- Yrittäjällä myös toinen toimeentulolähde, yrittäjä ei voi olla kokoaikaisesti palkkatyössä. Aikaa yrittämiselle on oltava normaalin työajan puitteissa. Vuosiliikevaihto vähintään 10 000€ (tavoite)
- Toimitilojen ja laitteiden vuokriin, aineisiin ja tarvikkeisiin, käyttömaksuihin, pienhankintoihin, matkoihin, koulutuksen, valmennuksen, asiantuntijaosaamisen ja tiedon hankkiminen ostettavina palveluina.

Päätoimisen yritystoiminnan käynnistäminen

KÄYNNISTYSTUKI

- Yritys antaa täyden toimeentulon vähintään yhdelle henkilölle (keskimääräinen työaika väh. 35h/viikko)
  - yrittäjällä ei ole muuta toimeentulolähdettä ja/tai
  - yritykseen on palkattu vähintään yksi kokoaikainen työntekijä
  - yrityksellä on Y-tunnus
  - yrittäjällä on YEL-vakuutus
- 7500€ (vakioitu kertakorvaus)
- Tukea haettaessa y-tunnus oltava
- Toimitilojen ja laitteiden vuokriin, aineisiin ja tarvikkeisiin, käyttömaksuihin, matkoihin, koulutuksen, valmennuksen, asiantuntijaosaamisen ja tiedon hankkiminen ostettavina palveluina.
- Myös pienhankinnat

Yritystoiminnan kehittämistoimenpiteen valmistelun tuki

KEHITTÄMISTUKI

- Luonnollinen henkilö tai mikroyritys
- Yrityksen kehittämistoimenpiteiden valmisteluun ostettaviin palveluihin (ulkopuolisen asiantuntijan avulla tapahtuvaa liiketoimintasuunnitelman ja kehittämissuunnitelman laatimista sekä avustusten ja muun rahoituksen hakemisen edellytysten selvittämistä)
- 2000€ (vakioitu kertakorvaus)

Vakiintuneen yritystoiminnan kehittämistuki

KEHITTÄMISTUKI

- Hakijalla Y-tunnus
- Yrityksen kehittämiseen (ulkopuolisen asiantuntijan avulla tapahtuvaa kehittämis- ja asiantuntija-apua, aineisiin ja tarvikkeisiin sekä matkoihin ja vuokriin)
- Yritystoimintaa on harjoitettu vähintään yhden tilikauden ajan
- 3000€ (vakioitu kertakorvaus)

Yritystoiminnan käynnistäminen omistajanvaihdoksen avulla

KÄYNNISTYSTUKI

- Ostettava yritys sijaitsee harvaan asutulla tai ydinmaaseudulla
- Tarkista yrityksen sijainti <https://www.arcgis.com/home/webmap/viewer.html?webmap=816018cf62ef40899ca26b8d17e24902>
- 2500 tai 5000€ (vakioitu kertakorvaus)
- Omistajanvaihdos voi jäädä toteutumatta, tai toteutuu myöhemmin
- Y-tunnus voi olla mutta sitä ei tarvita
- Yrityksen OSTAJALLE omistajanvaihdoksen valmisteluun liittyvien asiantuntijapalveluiden hankkimiseen ostopalveluna (juridiset palvelut, tilitoimisto, taloushallinto ym)

Maatalouden alkutuotannon kokeilu

KÄYNNISTYSTUKI

- Ensimmäistä kertaa kokeiltavaan maataloustoimintaan tai olemassa olevan maataloustoiminnan monipuolistamiseen. Lähinnä uusien liikeideoiden testaamiseen ja kokeiluun.
- 2500/5000/7500€ (vakioitu kertakorvaus)
- Tukea haettaessa Y-tunnus oltava
- Enimmäiskesto 3 vuotta
- Toimitilojen ja laitteiden vuokriin, aineisiin ja tarvikkeisiin, käyttömaksuihin, matkoihin, koulutuksen, valmennuksen, asiantuntijaosaamisen ja tiedon hankkiminen ostettavina palveluina.
- Myös pienhankinnat, joiden taloudellinen käyttöaika rajautuu toteuttamisen kestoajaan.

Investointituki

INVESTOINTITUKI

- Mikroyritys (alle 5 htv), hakijalla Y-tunnus
- Investointiin, jolla on oleellinen merkitys yrityksen perustamiselle, kasvulle tai kehittämiselle
- Rakentamiseen, laitteisiin, aineettomat jotka kuuluvat investointiin
- 5000-100 000 € kustannukset (ilman ALV)
- Tuen määrä maantieteellisen alueen mukaan

Tuki energiainvestoinneille

- Hakijalla Y-tunnus
- Energiamuodon vaihtamiseen uusiutuvaan energiaan, uusiutuvan energian käytön lisäämiseen ja energia- ja materiaalitehokkuuden parantamiseen *yrityksessä*
- Harvaan asutulle ja ydinmaaseudulle
- Mikroyritykset
- Vain päätoimiset yritykset
- Tuki 30%

Turun seutu: Leader Varsin Hyvä www.varsinhyva.fi

Loimaan seutu: Leader Jokivarsikumppanit www.jokivarsi.fi

Turunmaan seutu: Leader I Samma Båt – Samassa veneessä www.sameboat.fi

Vakka-Suomen seutu: Leader Ravakka www.ravakka.fi

Salon seutu: Leader Ykkösakseli www.ykkosakseli.fi

Lisätietoa tukimuodoista, verkostoista, hankkeista, viestinnästä, CAP-suunnitelmasta jne.

www.leadersuomi.fi
ruokavirasto.fi
maaseutu.fi
Maaseutuverkosto.fi
www.haloomaaseutu.fi
www.mmm.fi

KIITOS!

Leader Varsin Hyvä
 Pia Poikonen, p. 050 3383 867
 Pia.poikonen@varsinhyva.fi

